

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 15Co/105/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4217205353
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Bzdúšek
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4217205353.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Bzdúška a členov senátu JUDr. Pavla Lukáča a JUDr. Romana Greguša, v právnej veci žalobcu: Alektum, s. r. o., so sídlom Šoltésovej 14, Bratislava, IČO: 44 721 587, zastúpený: Hudec s.r.o., so sídlom Lazaretská 23, Bratislava, IČO: 36 855 260, proti žalovanej: V. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom K., o zaplatenie 237,30 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Komárno č. k. 16Csp/100/2017 - 59 zo dňa 11.06.2018, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Komárno č. k. 16Csp/100/2017 - 59 zo dňa 11.06.2018 potvrdzuje.

Žalovanej odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Komárno napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

2. V odôvodnení tohto rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že žalobca sa žalobou zo dňa 10.03.2017 doručenu súdu dňa 14.03.2017 domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 237,30 eura s príslušenstvom. Žalobu odôvodnil tým, že žalobca je postupníkom pohľadávky od postupcu - OTP Banka Slovensko, a.s. Dňa 03.06.2010 uzavrela žalovaná s postupcom pohľadávky Zmluvu o rýchlom poistenom spotrebiteľskom úvere č.: 0303 3005 10 RSU (správne 0289 3005 10 RSU - pozn. odvolacieho súdu), na základe ktorej postupca pohľadávky poskytol žalovanej úver vo výške 513 eur. Žalovaná sa zmluvou zaviazala, že svoj peňažný záväzok voči postupcovi splní v 60 mesačných splátkach po 19,83 eura, ktoré mali trvať do 03.06.2015. Žalovaná si svoj zmluvný záväzok voči postupcovi pohľadávky nespĺnila riadne a včas a následne prestala splácať. Napriek viacerým následným urgenciám zo strany postupcu pohľadávky nenastalo dobrovoľné plnenie záväzku žalovanou. Postupca - OTP Banka Slovensko, a.s. sa rozhodol podľa článku VIII. bod 2, písm. j) zmluvy postúpiť záväzok žalovanej vrátane príslušenstva na žalobcu. Túto skutočnosť následne oznámil žalovanej. Žalobca sa následne pokúšal so žalovanou o mimosúdne riešenie vzniknutej situácie. Žalovaná na výzvy nereagovala. V tejto súvislosti mu vznikli dodatočné inkasné náklady vo výške 15 eur. Žalobca si žalobou uplatnil mesačné splátky až od 03.04.2014 do 03.06.2015. Vzhľadom na skutočnosť, že 17.01.2013 došlo k postúpeniu pohľadávky, žalobca si nemôže ďalej uplatniť bankové poplatky, preto si uplatnil len anuitnú splátku vo výške 15,82 eura. Spolu teda žiadal, aby súd zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy 237,30 eura, čo predstavuje 15 x 15,82 eura, spolu s úrokmi z omeškania a inkasnými nákladmi vo výške 15 eur.

3. Na základe výzvy súdu žalobca dňa 11.07.2017 doručil súdu podanie, v ktorom uviedol, že k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru nedošlo. Zmluvný vzťah nezanikol ani výpoveďou a ani

odstúpením od zmluvy. Žalobca ďalej uviedol, že splatnosť celého úveru nebola v čase postúpenia pohľadávky podmienkou, keďže zo znenia ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách vyplýva, že ak je dlžník v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní, môže banka svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť (tým sa myslí celý záväzok ako taký, slová „pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku“ v zmysle výkladu vyjadrujú, že banka je oprávnená postúpiť v prípade, ak má dlžník viacero záväzkových vzťahov s jednou a tou istou bankou práve a iba ten konkrétny záväzok, v ktorom sa dlžník dostal do omeškania). Žalobca ďalej poukázal na článok „Postúpenie pohľadávok z pohľadu ochrany citlivých údajov, bankového tajomstva, povinnosti mlčanlivosti a ochrany spotrebiteľa“ od doc. JUDr. Kristiána Csacha, PhD., LL.M., ktorý priložil k svojmu podaniu ako aj na uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 29 Odo 1613/2005 zo dňa 29.04.2008.

4. Žalovaná sa k podanej žalobe, ani k predloženým dôkazom písomne nevyjadрила.

5. Súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania v zmysle § 297 písm. b) CSP. Z vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu súd zistil, že medzi žalovanou a právnym predchodcom žalobcu vznikol dňa 03.06.2010 záväzkový vzťah uzatvorením Zmluvy o poistenom rýchlom spotrebiteľskom úvere pre obyvateľstvo, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 513 eur, ktorý mala splácať v 60 pravidelných mesačných splátkach po 15,82 eura mesačne k 3. dňu v mesiaci so splatnosťou 1. splátky dňa 03.07.2010 a konečnou splatnosťou úveru dňa 03.06.2015. Pohľadávku z tohto úveru OTP Banka Slovensko, a. s. postúpila žalobcovi zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 17.01.2013. Podľa článku VI. bod 1 písm. a) Obchodných podmienok za podstatné porušenie zmluvných povinností dlžníka sa považuje ak dlžník neuhradí svoje splatné peňažné záväzky v termíne ich splatnosti. Podľa bodu 2 tohto článku zmluvy pri podstatnom porušení zmluvných povinností je banka oprávnená vypovedať čerpanie úveru, vyhlásiť úver (alebo jeho časť) za splatný vrátane úrokov a poplatkov jednorazovo pred termínom splatnosti, odstúpiť od Zmluvy o úvere. Právny predchodca žalobcu nevyužil ani jednu z týchto možností a pohľadávku postúpil žalobcovi bez toho, aby úver nadobudol mimoriadnu splatnosť, resp. bez toho, aby zmluvný vzťah zanikol výpoveďou zmluvy o úvere alebo odstúpením od nej. Pokiaľ nebola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, resp. pokiaľ zmluvný vzťah nezanikol výpoveďou zmluvy o úvere, resp. odstúpením od nej, nie je možné urobiť záver o tom, že úver s úrokmi z neho bol splatný. Splatnými sa do tej doby mohli stať len jednotlivé splátky úveru, so zaplatením ktorých bola žalovaná v omeškaní. Z ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách vyplýva, že banka môže postúpiť inému subjektu iba tú časť pohľadávky, ktorá zodpovedá nesplácanému dlhu. Dôvodová správa k tomuto ustanoveniu (pôvodne išlo o § 92 ods. 7) uvádza, že v odseku 7 sa upravuje možnosť použiť inštitút postúpenia svojej pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu, a to aj osobe, ktorá nie je bankou. Pokiaľ právny predchodca žalobcu postúpil zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 17.01.2013 pohľadávku z úveru v celom rozsahu žalobcovi, postupoval v rozpore s § 92 ods. 8 zákona o bankách. Ku dňu postúpenia pohľadávky totiž nebol splatným celý úver (nedošlo k vyhláseniu jeho mimoriadnej splatnosti), právny predchodca žalobcu preto nebol oprávnený postúpiť svoju pohľadávku z úveru vrátane úrokov z neho v celosti inému subjektu. Zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 17.01.2013 je preto neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka a žalobcovi v predmetnom konaní chýba aktívna vecná legitímácia. Na neplatnosť zmluvy bol pritom súd povinný prihliadnuť ex offo, keďže pokiaľ súdna prax (R 4/2008) už v minulosti ustálila, že zmluva o postúpení pohľadávky uzavretá v rozpore s ustanovením § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka (ak by postúpenie odporovalo dohode s dlžníkom) je absolútne neplatným právnym úkonom (§ 39 OZ), tak takýto záver platí o to viac, ak postúpenie pohľadávky odporuje zákonu, na ktorého dodržiavanie sa zmluvné strany dôvodne pri uzatváraní zmluvy o peňažnom záväzku spoliehali. V súvislosti so záverom súdu o absencii aktívnej legitímácie žalobcu v konaní súd poukazuje napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR z 28. marca 2018, sp. zn. 7 Cdo 26/2017, na rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 25Co/290/2017, Krajského súdu v Nitre sp. zn. 7Co/581/2016, Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5Co/313/2017, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 9Co/80/2017, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/108/2017.

6. Súd na základe uvedeného dospel k záveru, že žalobe z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu nie je možné vyhovieť, preto súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

7. Z právneho hľadiska súd vec posúdil podľa § 39, § 524 ods. 1 Obč. zák., § 1 a § 92 ods. 8 z. č. 483/2001 Z. z. o bankách účinného v čas postúpenia pohľadávky.

8. O trovách konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalovaná bola v konaní úspešná v celom rozsahu, preto jej vznikol nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Keďže však žalovanej preukázateľne žiadne trovy konania (majúce sa nahradit') nevznikli, súd rozhodol tak, že jej náhradu trov konania nepriznal. V súvislosti s interpretáciou zákonného ustanovenia § 255 ods. 1 a 2 CSP súd poznamenáva, že dvojfázové rozhodovanie o trovách konania v zmysle tohto ustanovenia, predpokladajúce prvé rozhodnutie len o nároku na náhradu trov konania v rámci konečného rozhodnutia vo veci a druhé rozhodnutie súdu o výške náhrady trov konania, má zmysel len pri pozitívnom vyriešení otázky nároku na náhradu a naopak, takýto zmysel stráca, ak žiadna zo strán sporu nemá nárok na náhradu trov konania (jedna preto, že ju na to neoprávňuje výsledok konania a druhá preto, že tu buď niet trov majúcich sa nahradit' alebo sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, odôvodňujúce nepriznanie náhrady trov konania).

9. Proti tomuto rozsudku podal žalobca odvolanie z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci ohľadom interpretácie ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách (ZoB). Podľa neho žiadne z rozhodnutí krajských súdov SR, na ktoré sa súd prvej inštancie odvolával (viď bod 15) nereflektuje na argumentáciu žalobcu, a teda nepodáva logickú a presvedčivú odpoveď na predložené argumenty. Žalobca ďalej poukazoval na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 7 Cdo 26/2017 z 28.03.2018, ktorý neidentifikoval súdom prvého stupňa tvrdenú podmienku splatnosti pohľadávky ako predpokladu pre vznik jej spôsobilosti byť predmetom postúpenia. Najvyšší súd SR konštatuje len dve podmienky potrebné pre platné postúpenie, ktorými sú 1. písomná výzva dlžníka na splatenie dlhu a 2. omeškanie dlžníka viac ako 90 dní. Žalobca dal do pozornosti súdu, že podľa čl. VIII., 2. j) zmluvy je v prípade podstatného porušenia zmluvných povinností banka oprávnená postúpiť pohľadávku voči dlžníkovi tretej osobe. Nie je teda pravdou, že by postúpenie odporovalo dohode s dlžníkom, ako zdôraznil súd prvej inštancie. Žalobca žiadal napadnutý rozsudok zmeniť a žalobe vyhovieť.

10. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadrila.

11. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 Civilného sporového poriadku - ďalej len „CSP“) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v medziach podaného odvolania (§ 379, § 380 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Rozhodol tak bez nariadenia pojednávania s tým, že miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku vopred oznámil na úradnej tabuli a webovej stránke súdu (§ 219 ods. 3 CSP).

Rozsudok bol vyhlásený dňa 02.07.2019.

12. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

13. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

14. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku odvolací súd poukazuje na čl. VI bod 1, 2 Obchodných podmienok postupcu OTP Banka Slovensko, a. s., ktoré sú súčasťou Zmluvy o poistenom rýchlom spotrebnom úvere pre obyvateľstvo č. 0289 3005 10 RSU zo dňa 03.06.2010, uzavretej medzi touto bankou a žalovanou (čl. IV bod 6 cit. zmluvy).

15. Podľa čl. VI obchodných podmienok - Porušenie zmluvných povinností bod 1 písm. a) za podstatné porušenie zmluvných povinností dlžníka sa považuje, ak dlžník neuhradí svoje splatné peňažné záväzky v termíne ich splatnosti.

Podľa čl. VI bod 2 písm. j) cit. obch. podmienok, ktorý naväzuje na bod 1, pri podstatnom porušení zmluvných povinností (viď bod 1) je banka oprávnená postúpiť pohľadávku voči dlžníkovi tretej osobe. Z uvedeného vyplýva, že banka mohla svoju pohľadávku postúpiť na žalobcu len v prípade splatných peňažných záväzkov, a teda nie ešte nesplatených záväzkov žalovanej v čase postúpenia pohľadávky žalobcovi. Keďže v čase postúpenia pohľadávky k predčasnému ukončeniu zmluvy, resp. vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru nedošlo, odvolací súd sa stotožňuje s právnym názorom súdu prvej inštancie, že splatnými sa do tej doby mohli stať len jednotlivé splátky úveru, so zaplatením ktorých

bola žalovaná v omeškaní a len tieto mohli byť predmetom postúpenia (nie teda celý úver, ktorý v čase postúpenia pohľadávky ešte nebol splatný). K postúpeniu pohľadávky teda došlo v rozpore s ust. § 525 ods. 2 Obč. zák., čo spôsobuje neplatnosť tohto právneho úkonu.

16. V intenciách vyššie uvedených skutočností odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vo výroku vecne správny potvrdil.

17. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 a § 255 ods. 1. V odvolacom konaní úspešnej žalovanej ich však nepriznal pretože jej nevznikli.

18. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon v § 420 až § 423 CSP pripúšťa. Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. To neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; ak je dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).